

অসম মালাৰ অধীনতআমগুৰিহৈ নকচাৰিৰ পৰাবালিঘাট টিনিয়ালি উল্লয়ন আৰু পৰিবৰ্ধন। [চিএ.ইচ. ০+০০০ কে.এম.ৰ পৰা চি.এইচ. ৪৪+৯৩১ কে.এম. লৈ]

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

(১) **পৰিচয়** - ২০২২ নকচাৰীৰ পৰা বালিঘাটলৈ প্ৰস্তুত ৪৪.৯৩১ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ পথটো যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায়। প্ৰকল্পপথটো নকচাৰিৰ পৰা আৰম্ভ হয় আৰু বালিঘাট টিনিয়ালীত (ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ৭০২ চি.ৰ সৈতে তিনি-তৰপীয়া সংযোগ) সমাপ্ত হয়। যোৰহাট হৈছে অসমৰ এখন প্ৰশাসনিক জিলা যি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ মধ্য অংশত অৱস্থিত। জিলাখনৰ উত্তৰে লখিমপুৰ জিলা, দক্ষিণে নাগালেণ্ড ৰাজ্য, পূবে শিৱসাগৰ আৰু পশ্চিমে গোলাঘাটৰ দ্বাৰা আৱদ্ধ। প্ৰকল্পপথটো শেষৰ অংশত ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ৭০২চি.ৰ লগত আৰু আমগুৰিত ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ২ৰ লগত সংযোগ হৈছে। সংৰেখনত মজলীয়া কৃষি কাৰ্যকলাপ আছে আৰু বিদ্যমান পথৰ কিছুমান অংশ নিৰ্মিত/অৰ্ধ নিৰ্মিত এলেকাৰ মাজেৰে পাৰ হৈছে। নকচাৰীৰ পৰা বালিঘাটলৈ যোৱা প্ৰকল্প পথটো কোনো সুৰক্ষিত এলেকা যেনে বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য, ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান বা জৈৱ-সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ মাজেৰে পাৰ হোৱা নাই।

(২) প্ৰকল্পপথটো কিছু অংশত এক বা দুই লেনৰ ৰূপৰেখাৰ সৈতে বেছিভাগ অংশত মধ্যৱৰ্তী লেনৰ ৰূপৰেখা আছে। মাটিৰ কান্ধবোৰ সাধাৰণতে ০.৫ মিটাৰৰ পৰা ২.০ মিটাৰলৈ বিভিন্ন প্ৰস্থৰ সৈতে দুৰ্বল অৱস্থাত আছে আৰু বেছিভাগ স্থানত কান্ধৰ প্ৰস্থ ১.০ মিটাৰ হয়। প্ৰকল্প পথৰ উপলব্ধ

আৰ.ও.ডব্লিউ ০.৫ মিটাৰৰ পৰা ২.০ মিটাৰলৈকে আৰু সেয়া নক্সাটো প্ৰস্তুত কৰোতে বিবেচনা কৰা হৈছে। উপ প্ৰকল্প পথৰ কাম নিৰ্মাণত অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পথালি আৰু উলম্ব সংৰেখন উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত জ্যামিতিক উন্নতি, লগতে প্ৰয়োজনীয়তা আৰু সম্ভাৱ্যতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি পকী কান্ধৰ সৈতে বা অবিহনে দুটা লেনলৈ বহল কৰা। ৰাস্তাবোৰ মুখ্যতঃ কিছু অংশত পুনৰ সংৰেখন বা নতুন সংৰেখনৰ সৈতে বিদ্যমান সংৰেখন অনুসৰণ কৰি উন্নত কৰিব লাগিব। প্ৰয়োজন হলে নতুন শক্তিশালী কংক্ৰিট নিৰ্মাণ (আৰ.চি.চি.) দলং নিৰ্মাণ কৰা হ'ব আৰু গাঁথনিগতভাৱে দুৰ্বল অৱস্থাত থকা বিদ্যমান দলংবোৰ পুনৰ্বাসিত কৰা হ'ব।

(৩) **পদ্ধতি**- তথ্য সংগ্ৰহ আৰু তথ্য বিশ্লেষণৰ বাবে অনুসৰণ কৰা পদ্ধতিত পৰিমাণগত আৰু গুণগত দুয়ো ধৰণৰ দৃষ্টিভঙ্গী থাকিব। সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন আৰু পুনৰ্স্থাপন পৰিকল্পনা উপাদানৰ তিনিটা মুখ্য উপাদান আছে: প্ৰকল্পৰ সম্ভাৱ্যতা অধ্যয়নৰ অংশ হিচাপে আগতীয়া স্ক্ৰীনিং; সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন; সম্ভাৱ্য প্ৰভাৱিত জনসংখ্যাৰ লোকপিয়ল আৰু ভিত্তিৰেখা আৰ্থ-সামাজিক জৰীপ আৰু পুনৰ্স্থাপন কাৰ্য পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা। এই উপাদানবোৰ নিম্নলিখিত শাখাবোৰত অধিক বিৱৰণ দিয়া হৈছে ক) পুনৰীক্ষণ/স্ক্ৰীনিং জৰীপ আৰু পৰিচয়, খ) লোকপিয়ল আৰু আৰ্থ-সামাজিক জৰীপ, গ) সামাজিক হটস্পট চিনাক্ত কৰা, ঘ) ডিজাইন কৰিবলৈ সামাজিক ইনপুট, ই) আৰ.এ.পি. প্ৰস্তুত কৰা। প্ৰকল্প পৰিকল্পনাত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব বিবেচনা কৰি, প্ৰকল্প প্ৰস্তুতি পৰ্যায়ত এফ.জি.ডি. (ফোকাচ গ্ৰুপ ডিছকাশন) আৰু পি.এ.পি.(প্ৰজেক্ট এফেক্টেড পাৰ্ছনচ), স্থানীয় মানুহ আৰু মহিলাৰ সৈতে ব্যক্তিগত পৰামৰ্শৰ দ্বাৰা ৫ টা পৰামৰ্শ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। তিনি প্ৰকাৰৰ পৰামৰ্শ যেনে স্থানীয় পৰ্যায়ৰ পৰামৰ্শ, নিবন্ধ গোট

পৰামৰ্শ আৰু চৰকাৰী বিষয়াসকলৰ সৈতে পৰামৰ্শ কৰা হৈছিল। আনুষঙ্গিক উৎসৰ পৰা যেনে গ্ৰামোন্নয়ন মন্ত্ৰালয়, জনজাতীয় পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়, ভাৰত চৰকাৰ, অসম চৰকাৰ, ভাৰত লোকপিয়ল, যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ পি.আই.এ. (প্ৰজেক্ট ইমপ্যাক্টেড এৰিয়া)ৰ লোকপিয়ল, যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ জিলা গেজেটৰ, যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ ৰাজহ বিভাগ, আৰু আন সামাজিক-বৈশিষ্ট্যৰ ওপৰত প্ৰকাশিত অন্যান্য উৎসৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।

(৪) **ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু পুনৰ্স্থাপনৰ পৰিসৰ** - চৰকাৰী আৰু ব্যক্তিগত ভূমিত ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু বিভাজনৰ পৰিসৰ নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ, প্ৰকল্প পথৰ অধিকাৰ (আৰ.ও.ডব্লিউ.) পৰীক্ষা কৰা হৈছিল আৰু আৰ.ও.ডব্লিউ.ৰ ভিতৰত অহা সকলো ভূমি ক্ষেত্ৰ গণনা কৰা হৈছিল। ৪৪.৯৩১ কিলোমিটাৰ দীঘল প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্প পথটো ১৯ টা বসতিৰ মাজেৰে পাৰ হৈ গৈছে। ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি, যোৰহাট জিলাৰ মুঠ জনসংখ্যা ১,০৯২,২৫৬ আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ মুঠ জনসংখ্যা ১,১৫১,০৫০, যাৰ ভিতৰত এছ.টি. (অনুসূচিত জনজাতি) জনসংখ্যা ক্ৰমান্বয়ে ১৩৯,৯৭১ আৰু ৪৯,০৩৯। অধিগ্ৰহণ কৰিবলগা মুঠ ভূমি হৈছে ১১০.০০ হেক্টৰ, যাৰ ভিতৰত ২৯.২১ হেক্টৰ (২৬.৫৫%) হৈছে চৰকাৰী ভূমি, আৰু ৩৪.৭৯ হেক্টৰ (৩১.৬৩%) হৈছে ব্যক্তিগত ভূমি। প্ৰায় ৪৬.০০ হেক্টৰ (৪১.৮২%) ভূমি ইতিমধ্যে বৰ্তমানৰ আৰ.ও.ডব্লিউ.ৰ ভিতৰত উপলব্ধ। চূড়ান্ত ক্ষতিপূৰণ বিতৰণ কৰাৰ আগতে ৰাজহ বিভাগৰ দ্বাৰা যুটীয়া জৰীপ আৰু প্ৰমাণীকৰণৰ পিছত সকলো ব্যক্তিগত ভূমিৰ মালিকীস্বত্ব প্ৰতিষ্ঠা কৰা হ'ব আৰু সকলো ব্যক্তিগত ভূমি পাৰস্পৰিক সন্মতিৰ জৰিয়তে ক্ৰয় কৰা হ'ব।

(৫) প্রকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱা গাঁথনিৰ মুঠ সংখ্যা হৈছে ৬৫২ টা, যাৰ ভিতৰত ৫১০টা ব্যক্তিগত গাঁথনি আৰু ৫২ টা হৈছে সৰ্বজনীন সম্পত্তি। প্রকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱা ৫১০টা ব্যক্তিগত গাঁথনিৰ ভিতৰত, ২৫টা আৱাসিক, ৩৪৮টা বাণিজ্যিক আৰু ১৭টা মিশ্ৰিত ব্যৱহাৰৰ। ইয়াৰ উপৰিও, পথ উন্নতিৰ ফলত সীমাবেৰ, কুঁৱা আদিৰ দৰে ১২০ টা গাঁথনি প্ৰভাৱিত হ'ব। মুঠ ৫১০ টা প্ৰভাৱিত ব্যক্তিগত গাঁথনিৰ ভিতৰত, ১১৬ টা (২২.৭৫%) স্থায়ী প্ৰকৃতিৰ; ১৭১ (৩৩.৫৩%) অৰ্ধ-স্থায়ী প্ৰকৃতিৰ আৰু বাকী ২২৩ (৪৩.৭৩%) হৈছে অস্থায়ী প্ৰকৃতিৰ বুলি পোৱা গৈছে। ৫২ টা চি.পি.আৰ. (সৰ্বজনীন সম্পত্তি) আৰ.ও.ডব্লিউ.ৰ ভিতৰত অৱস্থিত হোৱাৰ বাবে বিভিন্ন পৰিমাণে প্ৰভাৱিত হ'ব। প্ৰভাৱিত চি.পি.আৰ.বোৰক তেওঁলোকৰ প্ৰকৃতি আৰু মালিকীস্বত্বৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৪ টা শ্ৰেণী, ধৰ্মীয়, শৈক্ষিক, সামাজিক আৰু চৰকাৰী সম্পত্তিত গোট কৰা হৈছে।

(৬) **প্ৰভাৱিত জনসংখ্যাৰ আৰ্থ-সামাজিক পৰিলেখ, প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশমন ব্যৱস্থা:** প্রকল্পটোৰ কাৰণে ৫১০ টা পৰিয়াল স্থানচ্যুত হ'ব। স্থানচ্যুত লোকৰ মুঠ সংখ্যা হৈছে ৫১.৯৭% (১২২৪) পুৰুষ আৰু ৪৮.০৩% (১১৩১) মহিলাৰ সৈতে ২৩৫৫ জন। স্থানচ্যুত লোকৰ প্ৰায় ৫৩.০৪% হৈছে ২১ৰ পৰা ৫০বছৰ বয়সৰ। পৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰত ১৬৩ জন স্বত্বাধিকাৰী, ৯৫ জন ভাৰতীয়া আৰু ২৫২ জন অ-স্বত্বাধিকাৰী (বেদখলকাৰী, দোকানী আৰু স্কুৱেটাৰ)ৰ সৈতে ৫১০ টা পৰিয়াল প্রকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হ'ব। প্রকল্পটোৰ দ্বাৰা স্থানচ্যুত হোৱা ৫১০ টা পৰিয়ালৰ ভিতৰত ১৬৮ টা (৩২.৯৪%) পৰিয়াল অসুৰক্ষিত বুলি জনা গৈছে। দুৰ্বল পৰিয়ালবোৰৰ ভিতৰত, ১৪২ টা (৮৪.৫২%) পৰিয়াল দৰিদ্ৰসীমাৰ তলত আৰু ১০ টা

(৫.৯৫%) পৰিয়াল মহিলাৰ নেতৃত্বত থকা বুলি জনা গৈছে। অকলশৰীয়া বৃদ্ধৰ ১৫ টা (৮.৯৩%) বিষয় (৬০ বছৰৰ ওপৰত) আৰু পৃথকভাৱে সক্ষম লোকৰ (০.৬০%) ১ টা বিষয় প্ৰতিবেদনত পোৱা গৈছে।

(৭) স্থানচ্যুত পৰিয়ালবোৰৰ সামাজিক শ্ৰেণীবিভাজনে দেখুৱায় যে প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা স্থানচ্যুত হোৱা মুঠ ৫১০টা পৰিয়ালৰ ভিতৰত, ২৬৩ অৰ্থাৎ ৫১.৬% অ.বি.চি. তাৰ পিছত সাধাৰণ শ্ৰেণী ৪৫.১%, অনুসূচীত জাতি ১.৮% আৰু শেষত অনুসূচীত জনজাতি ১.৬%।

(৮) আৰ্থ-সামাজিক জৰীপৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়লৈ যোৱা বয়স ৬ বছৰতকৈ অধিক স্থানচ্যুত লোকৰ মুঠ সংখ্যা হৈছে ১৪৬৮ আৰু তাৰ ভিতৰত ২৭.৫% নিৰক্ষৰ বুলি জনা গৈছে, ৫.০% লোকে জনাইছে যে তেওঁলোক কেৱল স্থানীয় ভাষাত সাফল কৰিব জনে কিয়নো তেওঁলোকে কেতিয়াও কোনো আনুষ্ঠানিক স্কুলীয়া শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা নাছিল, ১৩.৯% স্থানচ্যুত ব্যক্তিৰ প্ৰাথমিক স্তৰলৈকে শিক্ষা আছে, ৪৪% মাধ্যমিক/উচ্চতৰ মাধ্যমিক লৈকে, ৭.২% স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ, ২.৪% (৩৫ জন ব্যক্তি) কাৰিকৰী অৰ্হতা আছে।

(৯) মুঠ ৫১০টা স্থানচ্যুত পৰিয়ালৰ মাজত ৩৩৫টা স্থানচ্যুত পৰিয়ালৰ এছ.ই.এছ. কৰা হৈছিল আৰু আৰ্থ-সামাজিক জৰীপত প্ৰকাশ কৰে যে মুঠ জনসংখ্যা ১৫৪৭ জন; ২৫৬জন ১৪ বছৰৰ তলৰ শিশু আৰু ১৮০ জন ৬০ বছৰৰ অধিক বয়সৰ ব্যক্তিক জীৱিকাৰ বিশ্লেষণত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হোৱা নাই। বাকী থকা ১১১১ জন স্থানচ্যুত ব্যক্তিৰ ভিতৰত, ৪৯৫ জন নিবনুৱা (গৃহিনীকে ধৰি) বুলি জনা গৈছে। মুঠ কৰ্মৰত জনসংখ্যা হৈছে ৬১৬ যাৰ ফলত কৰ্মচাৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ হাৰ ৫৫.৪৫% হৈছে। সামগ্ৰিকভাৱে,

কৰ্মশক্তিৰ মহিলাৰ অৱদান হৈছে ২৬.৭৯% আৰু পুৰুষৰ অৱদান হৈছে ৭৩.২১%। কৰ্মশক্তিৰ তথ্য বিশ্লেষণে এই টোও আঙুলিয়ায় যে প্ৰভাৱিত মুখ্য বৃত্তিগত খণ্ড হৈছে ব্যৱসায় (২৯%), তাৰ পিছত আছে কৃষি (১০.৫%), অনা-কৃষি শ্ৰমিক খণ্ডৰ সৈতে মাত্ৰ ৫.৫%, (লগতে ০.৭৬), ৫.৩% সেৱা (চৰকাৰী/ব্যক্তিগত) আৰু (৫.১%) সামগ্ৰিক স্ব-নিয়োগ।

(১০) **অসুৰক্ষিত শ্ৰেণী**- লোকপিয়ল আৰু আৰ্থ-সামাজিক জৰীপৰ জৰিয়তে বুজা যায় যে এই প্ৰকল্পপথত কোনো নিৰ্ধাৰিত জনজাতীয় গাওঁ/অঞ্চলৰ লগতে কোনো আদিম জনজাতীয় লোক প্ৰভাৱিত হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই। তদুপৰি, প্ৰকল্পপথটো যোৰহাট আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায় আৰু ভাৰতৰ সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচী অনুসৰি অঞ্চলটো অনুসূচীত এলেকাৰ আওতালৈ নাহে। পৃথক আই.পি.পি. প্ৰস্তুত কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই যদিও অনুসূচীত জনজাতি হিচাপে গণনা কৰা ৮ টা পৰিয়াল প্ৰভাৱিত হয়, কিন্তু ক্ষতিগ্ৰস্ত জনজাতীয় পৰিয়ালবোৰক জনজাতীয়/খিলঞ্জীয়া লোকসকলৰ নিৰ্ধাৰিত বৈশিষ্ট্য অনুসৰি পৃথক ভাষাৰ সৈতে এক পৃথক, দুৰ্বল, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক গোটলৈ চিনাক্ত কৰা নহয়। তদুপৰি, তেওঁলোক সকলোৱে মূল সঁতিত অন্তৰ্ভুক্ত হৈ হিন্দু, মুছলমান আৰু অন্যান্য ধৰ্মঅনুসৰণ কৰে আৰু তেওঁলোকে সমাজৰ আন সদস্যসকলৰ সৈতে ধৰ্মীয়, সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপত অংশগ্ৰহণ কৰি আছে।

(১১) **লিংগ মূল্যায়ন** -লিংগ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন হৈছে লিংগ সমতাৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্দিষ্ট দিশবোৰত ৰূপায়ণ কৰা যিকোনো নীতি বা কাৰ্যকলাপৰ প্ৰভাৱ আৰু পৰৱৰ্তী প্ৰভাৱৰ আকলন। যিকোনো প্ৰকল্পত, আৰ.এ.পি.ৰ লক্ষ্য হৈছে প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা বিৰূপভাৱে প্ৰভাৱিত হোৱা লোকসকলক পৰ্যাপ্ত ক্ষতিপূৰণ আৰু

সহায়ৰ ব্যৱস্থা কৰা আৰু তেওঁলোকৰ জীৱিকা পুনৰুদ্ধাৰ কৰা। সফল জীৱিকা পুনৰুদ্ধাৰৰ বাবে এটা পৰিয়ালত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ মাজত সামাজিক সন্তুলন আৰু ইয়াৰ অৰ্থনীতিত তেওঁলোকৰ নিজ নিজ অৱদান পুনৰ্স্থাপন পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা প্ৰয়োজন। এটা লিংগক আন এটা লিংগৰ মূল্যত শক্তিশালী নকৰিবলৈ যত্ন ল'ব লাগিব। দুয়োটা লিংগক শক্তিশালী কৰিলে ঘৰুৱা পৰ্যায়ত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ জীৱিকা অধিক সফলতাৰে পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সহায় কৰিব। বিদ্যমান লিংগ পৰিস্থিতি আৰু লিংগ কাৰ্য পৰিকল্পনাৰ এক বিতং মূল্যায়ন উপস্থাপন কৰা হৈছে। পথ কৰিডৰ ২০-২৩ ১১৩১ গৰাকী মহিলা প্ৰভাৱিত হৈছে আৰু ইয়াৰ ভিতৰত মাত্ৰ ১০ গৰাকী মহিলাপৰিয়াল মুৰব্বী।

(১২) **তথ্যপ্ৰকাশ, পৰামৰ্শ আৰু অংশগ্ৰহণ** -প্ৰকল্পটোৰ বিভিন্ন অংশীদাৰসকলক মুখ্য আৰু গৌণ অংশীদাৰ হিচাপে চিনাক্ত আৰু শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হৈছে আৰু প্ৰকল্পটোত তেওঁলোকৰ অন্তৰ্ভুক্তি আৰু প্ৰভাৱ আৰু স্বাৰ্থ স্তৰ বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। অংশীদাৰ অংশগ্ৰহণ আঁচনিত (এছ.ই.পি.) নিৰন্তৰ পৰামৰ্শ বা অংশীদাৰ সকলৰ অংশগ্ৰহণ পদ্ধতি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। অৱশ্যে, যিহেতু প্ৰকল্পটো আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে পৰিকল্পনা, নিৰ্মাণ আৰু নিৰ্মাণৰ পিছত প্ৰতিটো স্তৰৰ সৈতে সম্পৰ্কিত প্ৰভাৱৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি অংশীদাৰ আৰু তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থৰ স্তৰ সলনি হ'ব পাৰে। প্ৰকল্প চলাকালীন সময়ত নিৰ্দিষ্ট অংশীদাৰৰ অন্তৰ্ভুক্তি আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰভাৱ আৰু স্বাৰ্থ স্তৰৰ ওপৰত এখন তালিকা পৰামৰ্শৰ অধ্যয়ন অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এই নথিখন প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত কৰা বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ পৰামৰ্শ হৈছে ক) গাওঁ পৰামৰ্শ, খ) নিৰ্দিষ্ট গোট আলোচনা (এফ.জি.ডি.), গ) মহিলাৰ সৈতে পৰামৰ্শ, ঘ) দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ সৈতে পৰামৰ্শ আৰু ই) ব্যৱসায়ীসকলৰ সৈতে পৰামৰ্শ ইত্যাদি। "গাওঁবুটা"ৰ সহায় আৰু প্ৰচেষ্টাৰ সৈতে, মহিলা গোট, এছ.টি. পি.এ.পি. আৰু

বাণিজ্যিক সম্পত্তিৰ মালিকসকলৰ সৈতে ৫ খন গাওঁ আলোচনা আৰু এফ.জি.ডি. সম্পন্ন কৰা হৈছিল।

(১৩) **আইনী আৰু নিয়ামক ফ্রেমৱৰ্ক আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ ই.এছ.পি.**

- প্ৰকল্পটোৰ বাবে প্ৰযোজ্য নীতি আৰু আইনী পৰিকাঠামো হৈছে: অসম চৰকাৰ প্ৰত্যক্ষ ক্ৰয় নীতি, ২০২১; একচনীয়া ভূমিক ম্যাডী পাট্টা ভূমিলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰৰ নীতি; অসম ভূমি অধিগ্ৰহণ অধিসূচনা নং আৰ.এল.এ.৩০০/২০০১৩/অংশ-২আই/৭ তাৰিখ ২২ ডিচেম্বৰ ২০১৪; ভূমি অধিগ্ৰহণ, পুনৰ্স্থাপন আৰু পুনৰ্স্থাপন আইন (আৰ. এফ. চি. টি. এল. এ. আৰ. আৰ.) ২০১৩ মতে ন্যায্য ক্ষতিপূৰণ আৰু স্বচ্ছতাৰ অধিকাৰ; অসম আৰ.এফ.চি.টি.এল.এ.আৰ. নিয়ম ২০১৫; অসম ৰাজ্যিক পথ প্ৰকল্পৰ বাবে পুনৰ্স্থাপন নীতি ফ্রেমৱৰ্ক (পৰিশিষ্ট), ফেব্ৰুৱাৰী ২০১৮ আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক পৰিকাঠামো যাৰ ভিতৰত আছে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মূল্যাঙ্কন আৰু ব্যৱস্থাপনা (ই.এছ.এছ.১), অনিচ্ছাকৃত পুনৰ্স্থাপন (ই.এছ.এছ.২) আৰু প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোক প্ৰণালীৰ ওপৰত এ.আই.আই.বি.ৰ নীতি।

(১৪) **অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী** - লিংগ-প্ৰতিক্ৰিয়াশীল, সাংস্কৃতিকভাৱে

উপযুক্ত আৰু প্ৰভাৱিত লোকসকলৰ সকলো শ্ৰেণীৰ বাবে সহজে উপলব্ধ সামাজিক দিশবোৰৰ ওপৰত বোধগম্য আৰু স্বচ্ছ প্ৰক্ৰিয়া ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰস্তাৱিত সংশোধনমূলক পদক্ষেপৰ সৈতে অভিযোগকাৰীক তেওঁলোকৰ সমাধান প্ৰাপ্ত, স্বীকাৰ, মূল্যাঙ্কন আৰু সহজ কৰাৰ বাবে এক প্ৰকল্প-নিৰ্দিষ্ট অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী (জি.আৰ.এম.) স্থাপন কৰা হ'ব। জি.আৰ.এম.ৰ লক্ষ্য হ'ব প্ৰকল্পটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত সামাজিক উদ্বেগবোৰ উত্থাপন আৰু সমাধান কৰাৰ বাবে এক সময়-সীমাবদ্ধ আৰু স্বচ্ছ প্ৰণালী প্ৰদান কৰা। অভিযোগ নিষ্পত্তি

সমিতি (জি.আৰ.চি.) দুটা স্তৰত, এটা পি.আই.ইউ. পৰ্যায়ত আৰু আনটো পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি. ৰাজ্য (পি.এম.ইউ.) পৰ্যায়ত স্থাপন কৰা হ'ব, যাতে প্ৰভাৱিত লোকসকলৰ সকলো শ্ৰেণীৰ বাবে লিংগ প্ৰতিক্ৰিয়াশীল, সাংস্কৃতিকভাৱে উপযুক্ত আৰু সহজে উপলব্ধ সামাজিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক দিশবোৰৰ ওপৰত বোধগম্য আৰু স্বচ্ছ প্ৰক্ৰিয়া ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰস্তাৱিত সংশোধনমূলক পদক্ষেপৰ সৈতে অভিযোগকাৰীক সমাধান প্ৰদান আৰু মূল্যাঙ্কন সহজ কৰি তোলা যায়। প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটটোৰ (পি.এম.ইউ.) নেতৃত্ব দিব এজন মুখ্য অভিযন্তা (ই.এ.পি.) পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি.ৰ প্ৰকল্প সঞ্চালক হিচাপে আৰু তাৰ পিছত নোডাল বিষয়া, পুনৰ্স্থাপন বিষয়া, পৰিৱেশ বিষয়া, আৰু পঞ্চায়ত/জিলা পৰিষদ/জিলা পৰিষদ, পি.আই.ইউ.(প্ৰকল্প ৰূপায়ণ গোট), আই.পি. সম্প্ৰদায়, স্থানীয় বন কৰ্তৃপক্ষ, প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ ব'ৰ্ড আৰু ভূমি ৰাজহ বিভাগ আৰু প্ৰশাসনিক সহায়ক কৰ্মচাৰীৰ প্ৰতিনিধিসকল থাকিব। প্ৰকল্প সঞ্চালক হিচাপে মুখ্য অভিযন্তা (ই.এ.পি.) সামগ্ৰিকভাৱে পুনৰ্স্থাপন আৰু পুনৰ্স্থাপনৰ দায়িত্বত থাকিব আৰু প্ৰকল্পটোৰ বাবে পুনৰ্স্থাপন আয়ুক্ত হিচাপে কাম কৰিব।

(১৫) **অধিকাৰ, সহায় আৰু লাভালাভ** - ভূমি, সম্পত্তি, জীৱিকা, লিংগ আৰু অন্যান্য দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোকচান আৰু পি.এ.পি.ৰ যোগ্যতা আৰু বিত্তীয় ক্ষতিপূৰণ আৰু সহায়ৰ পৰিমাণৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰকল্পটোৰ প্ৰতিকূল প্ৰভাৱবোৰ চিনাক্ত আৰু পৰিমাণ নিৰ্ধাৰন কৰা হৈছে। এ.পি.ডব্লিউ.ডি.ৰ প্ৰাপ্য নীতি অনুসৰি, সকলো প্ৰভাৱিত পৰিয়ালে তেওঁলোকৰ লোকচানৰ বাবে প্ৰতিস্থাপন ব্যয়ত সহায় আৰু ক্ষতিপূৰণ পোৱাৰ অধিকাৰ পাব। স্থানচ্যুত হোৱা পৰিয়াল আৰু তেওঁলোকৰ মাটি হেৰুওৱা লোকসকলক বিশেষ সহায় আগবঢ়োৱা হ'ব। দুৰ্বল পৰিয়ালসহ তেওঁলোকৰ যিকোনো উৎপাদনশীল সম্পত্তি আৰু উপাৰ্জন

হেৰুওৱা সকলৰ বাবে বিত্তীয় সহায়ৰ ব্যৱস্থাও আছে। যিকোনো ভৌতিক বা অৰ্থনৈতিক স্থানান্তৰৰ আগতে এ.পি.সকলক ক্ষতিপূৰণ আৰু অন্যান্য পুনৰ্স্থাপন লাভালাভ পৰিশোধ কৰা হ'ব। স্বত্বাধিকাৰীসকলৰ বাবে এই প্ৰকল্পৰ অধীনত যোগ্যতাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত তাৰিখ হ'ব অসমৰ প্ৰত্যক্ষ ক্ৰয় নীতি ২০২১ আৰু স্বত্ব নথকা সকলৰ বাবে প্ৰকল্প লোকপিয়ল জৰীপৰ অন্তিম তাৰিখ, যি হৈছে ১৫ অক্টোবৰ ২০২১। অন্যান্য হুস্মাৰ্যাদী প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ যেনে শ্ৰমিকৰ প্ৰৱেশৰ প্ৰভাৱ আৰু সেৱা আৰু সুবিধা সমূহৰ প্ৰৱেশাধিকাৰও আৰ.এ.পি.ত গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ বাবে উপযুক্ত প্ৰশমন আঁচনি এই নথিখনত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

(১৬) **উপাৰ্জন পুনৰুদ্ধাৰ আৰু পুনৰ্স্থাপন** - প্ৰশাসনিক সমৰ্থনৰ জৰিয়তে প্ৰৱৰ্তন কৰা উপাৰ্জন পুনৰুদ্ধাৰৰ স্থিৰতা নিশ্চিত কৰিবলৈ পি.এ.পি.ৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ জৰিয়তে বিভিন্ন উপাৰ্জন পুনৰুদ্ধাৰৰ ব্যৱস্থা পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। ক্ষমতা আৰু দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰশিক্ষণৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা আৰু আৰ.এ.পি.ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা উপাৰ্জন পুনৰুদ্ধাৰ আঁচনিখন প্ৰভাৱিত শ্ৰেণীক যোগান ধৰা হ'ব আৰু ৰূপায়ণৰ বাবে আই.আৰ.পি. প্ৰস্তুত কৰাৰ আগতে এই পৰামৰ্শবোৰত প্ৰাপ্ত প্ৰতিক্ৰিয়াৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি সংশোধন কৰা হ'ব।

(১৭) **প্ৰতিষ্ঠানগত ব্যৱস্থা** - অসমৰ ৰাজহুৱা পথ নিৰ্মাণ বিভাগৰ (পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি.) কাৰ্যকৰী সংস্থা হ'ব। মুখ্য অভিযন্তা (ই.এ.পি.) হ'ব গুৱাহাটীস্থিত প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটৰ (পি.এম.ইউ.) প্ৰকল্প সঞ্চালক (পি.ডি.), প্ৰকল্প ৰূপায়ণৰ দায়িত্বত থকা ব্যক্তি হিচাপে মনোনীত কৰা হ'ব। পি.ডি. পি.এম.ইউ.ক এজন কাৰ্যবাহী অভিযন্তাই অসম মালা কাৰ্যসূচীৰ

নোডেল বিষয়া হিচাপে সহায় কৰিব। প্ৰকল্পটোৰ সামগ্ৰিক কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু কাৰিকৰী তহাৰধান, নিৰীক্ষণ আৰু বিত্তীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে পি.এম.ইউ. দায়বদ্ধ হ'ব। পি.এম.ইউ.ক কাৰ্যসূচী সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতাই (পি.চি.এম.চি.) সহায় কৰিব। অসম মালা কাৰ্যসূচীৰ অধীনত সকলো প্ৰকল্প উপাদানৰ বাবে পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি.ক উচ্চ মানদণ্ডৰ কাৰিকৰী পৰামৰ্শ আৰু ৰূপায়ণ সহায় প্ৰদান কৰাৰ বাবে এক কাৰ্যসূচী সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা (পি.চি.এম.চি.) নিয়োগ কৰা হৈছে। পি.এম.ইউ. পৰ্যায়ৰ বাবে এক স্বতন্ত্ৰ বাহ্যিক নিৰীক্ষণ পৰামৰ্শদাতা, আৰ.পি. ৰূপায়ণকাৰী সংস্থা, কৰ্তৃপক্ষ অভিযন্তা, ঠিকা তহাৰধান পৰামৰ্শদাতা, অসামৰিক কৰ্ম ঠিকাদাৰ, অন্যান্য ৰূপায়ণকাৰী সংস্থা নিয়োগ কৰাৰ বাবে দায়বদ্ধ হ'ব। পি.এম.ইউ.য়ে এ.আই.আই.বি.ৰ ওচৰত সামাজিক আৰু পুনৰ্গঠন নিৰীক্ষণ প্ৰতিবেদন দাখিল আৰু প্ৰকাশৰ বাবে চৰকাৰী অনুমোদন বিচাৰিব। ই আন্তঃ-বিভাগীয় সমস্যা (যদি থাকে) সমাধানৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক সংস্থাসমূহৰ সৈতে সমন্বয় সাধন কৰিব। প্ৰকল্প সম্পৰ্কীয় সকলো কাৰ্যকলাপ তেওঁলোকৰ নিজ নিজ অধিকাৰ ক্ষেত্ৰত ৰূপায়ণ কৰাৰ বাবে জিলা/সংমণ্ডল পৰ্যায়ত পি.আই.ইউ. স্থাপন কৰা হৈছে।

(১৮) **ৰূপায়ণৰ সময়সূচী** - প্ৰকল্প ৰূপায়ণত তিনিটা মুখ্য পৰ্যায় অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব যেনে উপপ্ৰকল্প প্ৰস্তুতি, ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু স্থানচ্যুত ব্যক্তিৰ পুনৰ্গঠন অৰ্থাৎ ১ম পৰ্যায় - প্ৰকল্প প্ৰস্তুতি কাৰ্যকলাপ, ২য় পৰ্যায় - আৰ.পি. ৰূপায়ণ কাৰ্যকলাপ; ৩য় পৰ্যায় - নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদন কাৰ্যকলাপ। এই আৰ.পি.এফ.ত নিৰ্ধাৰিত নীতি অনুসৰি, আৰ.আই.এ.ৰ সহায়ত পি.এম.ইউ. আৰু পি.আই.ইউ.য়ে নিশ্চিত কৰিব যে প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপবোৰ পুনৰ্গঠন পৰিকল্পনা ৰূপায়ণ কাৰ্যকলাপৰ লগতে উপপ্ৰকল্প ৰূপায়ণ

কাৰ্যকলাপৰ মাজত সামঞ্জস্য থাকে। আৰ.পি. ৩ বছৰৰ ভিতৰত কাৰ্যকৰী কৰা হ'ব।

(১৯) **নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদন** – উপযুক্ত প্ৰগতি নিৰীক্ষণ সূচক বিকশিত কৰি পি.আই.ইউ.ৰ দ্বাৰা প্ৰকল্পটোৰ নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব। ই মুখ্যতঃ ভৌতিক আৰু বিত্তীয় নিৰীক্ষণক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব আৰু লগতে সামাজিক সমস্যাৰ ওপৰত প্ৰাৰম্ভিক প্ৰকল্পৰ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন কৰিব। প্ৰকল্প নিৰীক্ষণ দুটা স্তৰত লোৱা হ'ব: আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক। পি.এম.ইউ.ৰ দ্বাৰা পি.চি.এম.চি. আৰু পুনৰ্গঠনৰ বৃদ্ধি কাৰী সংস্থাৰ (আৰ.আই.এ.) সহায়ত আভ্যন্তৰীণ নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব। বাহ্যিক নিৰীক্ষণ বা প্ৰকল্প মূল্যাঙ্কন এটা বাহ্যিক সংস্থাৰ দ্বাৰা সম্পন্ন কৰা হ'ব যি আৰ.এ.পি.ৰ বৃদ্ধিৰ মূল্যাঙ্কন কৰাত নিয়োজিত থাকিব।

(২০) **পুনৰ্গঠন বাজেট আৰু বিত্তীয় পৰিকল্পনা** – ভূমি, গাঁথনি আৰু অন্যান্য সম্পত্তিৰ ক্ষতিপূৰণ, প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ব্যক্তিসকলৰ বাবে পুনৰ্গঠন আৰু পুনৰ্গঠন সহায়, চি.পি.আৰ.ৰ মূল্য, আকস্মিক ব্যয় আদিৰ আনুমানিক মূল্য সহ এক সাময়িক আৰ.এ.পি. বৃদ্ধি বাজেট প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। আৰ.এফ.চি.টি.এল.এ.আৰ. আইন ২০১৩ৰ ধাৰা ২৬ ৰ পৰা ৩০, ১ম অনুসূচী আৰু অসমৰ গুণন দিশসমূহ অনুসৰি জিলা পৰ্যায়ৰ ক্ৰয় সমিতি দ্বাৰা ভূমিৰ মূল্যাঙ্কন কৰা হ'ব। প্ৰকল্পটোৰ বাবে মুঠ পুনৰ্গঠন ব্যয় হৈছে ৮৪৪,৭৬১,৫২২/- কোটি টকা। এই পুনৰ্গঠন বাজেট ইংগিতপূৰ্ণ আৰু আৰ.এ.পি. কাৰ্যকৰী সংস্থাটোৱে ভূমিৰ মূল্যাঙ্কন আৰু ক্ষতিপূৰণৰ বাবে সম্পত্তিৰ মূল্যাঙ্কন আৰু প্ৰাপ্য নীতি অনুসৰি আৰ. এণ্ড আৰ.ৰ ৰাশি পৰিশোধৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি ক্ষুদ্ৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰাৰ পিছত ইয়াত সংশোধন কৰা হ'ব।

